

HANGYA

Szövetkezeti husvét.

Krisztus feltámadásának napja, a husvét ünnepe tanúságot tesz a keresztyén eszme diadaláról. A feltámadás krisztusi gondolatának a szövetkezeti eszmevilágba való bevitele éppen olyan felemelő, mint amely lelkierőt jelent a szenvedők, a nyomorgók részére az igazság feltámadásának hirdetése.

A szövetkezeti életben is érvényt kell talájon az az igazság, hogy csak a test halhat meg, a lélek, az eszme örökévaló. Mert ha látjuk is, hogy olykor-olykor a szövetkezeti eszme egyik-másik megtestesítője, valamelyik szövetkezeti bolt tengődik, vagy pusztulásnak indul, erős hitünk és reményünk kell legyen, hogy idők múltán ott újra feltámad a szövetkezeti élet és amint már számtalan példa igazolja, még szebben virulhat, mint évekkel előbb, mert ugyanazokban az emberekben, akik megelőzőleg közönynyel, nemtörődömséggel és fásultsággal viseltettek szövetkezetünk iránt, keserves megpróbáltatások után ismét feltámadt az önsegítés és egymás támogatásának, az összetartás és együttérzésnek gondolata. Ott, ahol e két feltétel meg van, nem félhetjük a szövetkezet jövőjét, mert minden nehézségek és megpróbáltatások dacára is csak ujult erővel fog feltámadni a szövetkező emberek cselekvő akarata.

De szükséges is, hogy az összetartás, az együttérzés minden szövetkezetnél minél teljesebben kifejlődjék úgy a maguk körében, mint egymás közt a központ kötelékében, mert akkor könnyebben megküzdhetnek a szövetkezetek a mostani válságos gazdasági helyzetben feltornyosuló nehézségekkel.

E husvétii buzdító szavunk azon szövetkezeti küzdő társainkhoz szól, kiket a nehezebb körülmények elcsüggesztenek s aggodalommal töltve el szövetkezetünk jövőjével szemben, munkakedvük, kitartásuk, ragaszkodásuk megksappan, ami aztán könnyen végromlásba döntheti a szövetkezetet.

Ha valamikor, úgy most még inkább szükség van az úgy melletti törhetetlen kitartásra, szövetkezeti lelkesedésre és odaadó, buzgó munkára, hogy szövetkezeteink épségét és fejlődését biztosíthassuk. Erősítsük tehát hitünket, reményünket és támadjon fel újra a szövetkezeti eszme melletti lelkesedés és munkavágy, hogy a husvét ünnepe igazi szö-

vetkezeti feltámadás is legyen minden reménységet vesztett szövetkezeti vezető és szövetkezeti tag számára.

Panasz a szövetkezetek ellen.

Írta: Dr. Harmath János „Hangya” igazgató.

A mai nehéz életviszonyok csaknem minden ellen panaszra nyitják ajkukat, azt mondjuk, hogy semmi sem maradt meg a régi jó békevilágból. Mérhetetlen a drágaság, silány az áru, rosszak az utak a vasutak, nagyok az adók a terhek, önzők, értetlenek, hamisak az emberek, megváltozott a gondolkozása még a családnak is, a fiatalok mást akarnak, az öregek megint mást. Életünk folytonos panasz, panasz és panasz és mindig mások ellen és mindig a viszonyok ellen, pedig sok minden bajnak az oka bennünk önmagunkban és nem másokban keresendő. Magunkból kell elsősorban ki-gyomláljuk a hibákat, ha jobbra, szebbre akarjuk változtatni a világ képét.

Lássuk, mik a szokásos panaszok a szövetkezet ellen és mennyiben helytállóak azok.

A szövetkezet jó működéséhez szükséges feltételeket alig ismeri a tag. Panaszodik, szidalmazza a szövetkezeti boltot, hogy drágán árul, hogy nincs benne az, ami kell, hogy nem kap az üzletrésze után évenként csak 1-2 Leu osztalékot, mi haszna tehát az egész szövetkezetnek, amely nem olcsóbb a szatócs kereskedőknél, egyes helyeken még hitelt se nyújt a gazdáinak, holott az idegen boltjában hitel is van.

Ne vitassuk, hogy ezek az állítások mennyiben igazak, vagy mennyiben nagyítják a hibákat, hanem fogadjuk el, hogy igazak, mert az annál rosszabb bizonyítvány a tagok részére. Hát ki a szövetkezet? A tagok összesége! Ki választja a vezetőséget? A tagok összesége; Ki adja az erőt a szövetkezetnek, az áruk beszerzéséhez, vagy ki nem adja? A tagok összesége! A szövetkezet a tagok anyagi és erkölcsi tömörülése, *a szövetkezet tehát nem más, mint maguk u tagok.* Rossz a szövetkezet? A tagok rosszak! Gyenge a szövetkezet, nincs pénze az áruk helyes és elegendő beszerzéséhez? A tagok a gyengék, a tagok a hibásak a tagok a szűkmarkuak! Rosszak a vezetők? A tagok a hibásak, miért nem

állítanak más vezetőket, csinálják azok jobban, ha ugyan tudják. Ezekből az következik, hogyha a tag szövetkezete ellen panaszodik, önmaga és társai ellen panaszodik, ha a szövetkezetet kővel dobálja, önmagára és társaira hull a kő vissza, mert a szövetkezet nem lehet más, mint a tagok összetartásának, vagy széthuzásának, erejének, vagy gyöngeségének, okosságának, vagy értetlenségének a fényképe, a biztos kifejezője.

Magunkban és tagtársainkban kereszük tehát a hibát és az okát a szövetkezet gyengeségének. Tömörültünk-e, elég anyagi és erkölcsi erővel szövetkeztünkbe, amely községünk boldogulását, népének gyarapodását, vagyonosodását kellene szolgálja?! Megértettük-e, hogy ez egy nagy közös cél, egy nemes, örökös fáradságot, sőt áldozatot megérdemlő munkásság az én és minden társam, gyermekeink és unokáink javára, amit nem elég 5 és 10 Leis üzletrésszel, 5 pakli gyufának az árával szolgálni.

A szövetkezetnek nincs áruja, mert nincs elegendő pénze, üzleti tőkéje. A szövetkezetben ami van, ha drága, ennek is az az oka, mert hogy mégis legyen valami áruja, nagy áruhitelt, idegen tőkét, vesz igénybe a központ utján a bankoktól, magánosoktól, cégektől, ezután az állandó tartozások után állandóan fizeti a nagy kamatot amik évenként sok ezrekre rugnak és felemésztik a szövetkezeti hasznót az évi megtakarítást annyira, hogy bizony az 1-2 Leus osztalékra is alig jut és hogy mégis jusson, hát nem lehet az áru olcsó sem. Mi és ki ennek az oka? A vezetőség? A Hangya Központ? A boltos? Nem, Taguraim egyedül Önök, mert szűkmarkuak önmagukkal szemben és azt gondolják, hogy az Önök által jegyzett 5-10, esetleg 100 Leis üzletrész értékével évi két-három, sőt 5-10,000 Leis áruszükségletüket az ördögös szövetkezet betudja szerezni és békebeli üzletrészlőkével 8-10,000 Leivel, amivel ma egy kishordó szeszt és egy métermázsa cukrot lehet csak venni. Önök összes más ezerféle áruszükségletét betudja szerezni előre, raktáron tartani, hogy ott legyen, mikor keresik azonnal és meghozzá fizesse adóit, boltosát, tisztviselőit, és nagyobb haszon is legyen, sőt ebből a pénzből 3-4000 Leit a szegényebb gazdáknak kamatmentesen a boltos kihitelezzen, mert a kereskedő is hitelez s csak a fennmaradó 4,000

Leivel teljesítse a szövetkezetek árubeszerzését.

Csak ahol ilyen szüklátókörral gondolkoznak, vannak és lehetnek panaszok, mert ahol tudják, hogy a szövetkezet a tagoké, hogy a tagok mástól nem várhatnak segítséget, csak maguktól, hogy az ő szükségletük beszerzéséhez más nem adhat pénzt, csak ők, akik az árut elhasználják és ott mindenütt olyan értékben jegyeznek üzletrészeket, amilyen értékű legalább 2-3 havi szükségletük. És ott van haszon az olcsó és jó árun is, ott nem érzik meg a kamatot, ott van osztalék, és vásárlási visszatérítés és rövid néhány év alatt van háza és szép forgótökeje, a szövetkezetnek. Ahol a régi jegyzéseket a drágulással lépést tartva a gazdák mindie új jegyzésekkel pótolják, és pénzüket a szövetkezetbe biztos helyre így elhelyezik, gyermekeiknek, unokáiknak üzletrészt jegyeznek és tudják, hogy az üzletrész nem 10—20 Leies csak, hanem egy vagyonszám a szövetkezet mindig növekvő vagyonszámából, ott van jól felszerelt szövetkezet ott pénzüket nem hordják a gazdák a városba olyan kereskedőknek, akik azt soha a faluba többet vissza nem hozzák, hanem a szövetkezetben vásárolnak vele és így a pénzek a faluban maradnak, gyűlnek, erősítik a szövetkezetet és annak a részes tagjait.

Mindenki úgy tudja, mindig úgy hallotta, hogy a szövetkezet olyan, mint a legkiválóbb fejős tehén, amely csak úgy önti gazdájának a tejet. Így is van! Igen ám, de ennek a tehénnek ki kell adnia a porció szénáját tisztességesen mindennap és ha jajgatunk is, hogy a széna drága, mégis adjuk neki az erőt folyvást és mindennap, mert tudjuk, hogy miért adjuk és tudjuk, hogyha nem adunk, csak szükmarokkal neki, ő is csak úgy adhat nekünk és akkor magunkat károsítjuk meg.

A szövetkezet olyan, mint az elsőosztályú fekete föld. De elég-e ezt a földet megvásárolni, hogy teremjen? Nem elég, fel kell szántani! Elég-e felszántani? Nem elég, jó vetőmagot kell vásárolni és bevetni! Elég-e bevetni szükmarokkal? Nem elég, mert akkor a vetés itt is ott is foltos lesz és a termés sünli meg.

Igy vagyunk a szövetkezettel is, csak akkor várhatunk tőle kielégítő eredményt, termést, hozadékot, ha a pénzmagot nem spóroljuk, ha 10 holdon, nemcsak 1 holdra elegendő vetőmaggal vetünk!

Egy gazda szükségletének évi folytonos beszerzéséhez a szövetkezetnek átlagosan legalább 500 Lei értékű befizetett üzletrészre van szüksége. Ha a tag ezt nem tudja egyszerre előteremteni, fizesse be több részben, több évi jegyzéssel, de senki ne higgye, hogyha egyszer, valamikor jegyzett egy üzletrészt, vagy kettőt, 5—10 leiest, azzal eleget tett önmaga és családja iránti kötelességének és a község gazdasági védőbástyájaként működő szövetkezetnek.

Ha hibát kerestünk, ne a szövetkezetben keressük először, hanem kezdjük

magunkon. Ha a kucsmánkat keressük, akkor is először a fejünkre gondoljunk, vajjon nincs-e rajta és csak azután nézünk körül a házban, mert ha nem vesszük észre, hogy a fejünkön van, akkor mind kereshetjük.

Jegyezzünk-e üzletrészt ?

Arulta az atyafi a tehenet a vásáron. Vele volt az asszony is. Kérdi a vevő: Mennyit ad ez a tehénke?

Mivel az asszony a nyelvesebb, az ő nyelve szaporább, még az ember fölsem nyithatta a száját, ő már kész is volt a felelettel:

Annyit ad az lelköm, amennyit kend nekije beád. — Amugyan meg tehen ez, nem pedig tehénke, csak jól kinyissa kee a látóját. —

Ez a rövid, fonák felelet sokkal igazabb, mint amilyenek nevetségben látszik. — A tehén, mint „üzem“, annyit tud produkálni, — természetesen ha jó tehén — amennyit az üzembe befektetnek. — Szóval, ha jól tartjuk a tehenet, tápláló takarmánnyal, annyira fokozhatjuk annak tejelőképességét, hogy mások előtt hihetetlennek látszik. Némelyik asszony még ma is azt hiszi, hogy az ilyen okoszerű állattartással felfokozott tejhozam onnan áll elő, hogy babonával az ő tehenétől is odalopja, odaviszi szomszédasszonya a tejet. Dehogy hiszi el, hogy érdemes a „tehenbe“ befektetni a pénzt, hogy az visszatérül sokszorosán. Sokan csak „kihúzzák“ valahogy tehéneikkel a telet, tavasszal aztán kicsapják a legelőre. Mondják is aztán: látszik, hogy fűvön él már a tehén, — több a teje. — Csak azt nem tudják, hogy mit itt a természet előmozdít, több, jobb takarmányt juttatván a tehénnek, azt az ember is megtehetné.

Távol áll tőlem, hogy a szövetkezetet egy tehénhez hasonlítsam, de ha kérdezi valaki: mit ad nekem a szövetkezet? — Az asszony elmés felelete az idevág: Annyit ad az lelkem-galambom, amennyit kend néki beád.

Vagyis, ha van már szövetkezetünk, „megcsináltuk“ azt, ne hagyjuk magára, hogy küzködjének vele az „okosok“, hanem gondozzuk, gondoskodjunk róla mindvégig.

Hogy egy másik példával éljek. — Van egy öreg párnak fiatal, erős, ügyes fia az ő nevelésük, gyönyörűség és megél már a maga keresetéből, — van már kis vagyonszáma. A szülőknek már nem kell támogatniok a „gyereket“, sőt ő tartja el az öregeket is. És mégis az édes anyja csak küld neki ezt-azt. Varrá, mos rá, ha disznót „vágna“ az aprólékból küldenek neki. Kevesebbet adnak ők már, mint amivel a fiu ellátja őket, de azért jól esik, szükség van a szülői támogatásra, ha anyagilag kis érték is az már, de nagy érték a szülői szeretet.

Igy vagyunk a szövetkezettel. Olyan „gyerekek“, aki a maga lábán él, gyarapodik, van már kis vagyonszáma, segít

minket, de a szeretetünkre, támogató-sunkra mindig vár, jól esik neki akár milyen csekélységgel is, ha meglátogatjuk, fölkeressük. Százszorosán visszakapjuk mi azt a szeretetben.

Ha pedig van üzletrésztünk, ne elégedjünk meg azzal. Ha számot vettünk és vásárlásainknál tapasztaljuk, hogy ennyi vagy annyi leit, esetleg száz leieket takarítottunk meg csak, úgy, hogy a szövetkezetben annyival olcsóbban kapunk meg valamit, mint máshol, ne sajnáljunk jegyezni új üzletrészt, hogy úgy mondjam: a talált pénzből. Mert ha máshol vásároltunk volna, csak ki kellett volna adni azt is.

Ne csak egyszer egy évben jegyezzünk üzletrészt, hanem évente többször tegyük azt.

A kereskedő is kénytelen sokszor az egész vagyonszámát az asszony „jussát“ is befektetni a boltba, nekünk meg van az az előnyünk, hogy nem a vagyonszámunkat kell befektetni a boltunkba: a szövetkezetbe csak egy pár leit a fölöslegből és mert sokan vagyunk, a mi boltunkba vagyont fektethetünk. S ez az, hogy fektessünk is folyton-folyvást. Ezt kell megérteni: él, működik a szövetkezet, dolgozik, keres, gyűjt, de mindig többet akarunk, tehát többet nemcsak a meglévőből várjuk, hanem többet is fektessünk be.

Hiszen a földünk is terem, „hoz“ is de évente kell „adni“ is bele; munkát, magot, értéket.

Tehát ne huzódozzunk, ha azt halljuk: emelni kell a szövetkezet alaptökéjét.

Nem „rosszul áll“ az a szövetkezet, mely erre kéri tagjait — sőt, még jobba, kiválóbbá, nagyobbá, értékesebbé akar fejlődni.

Ne felejtjük el tehát: ahogy támogatjuk a szövetkezetet, amennyivel és ahogy fejlesztjük, úgy várhatjuk, úgy látjuk annak százszoros ezerszeres hasznát.

Marossárpatak.

Adorjáni Károly.

Ügyészi-osztályunk üzenete összes szövetkezeteinkhez.

Előző számunkban közölt értesítésünk kiegészítéséül közöljük, hogy az egy esztendei átmeneti használati időt csak azon kereskedelmi üzletek vehetik igénybe, melyek szerződése a *korábbi törvények* szerint volt meghosszabbítva és az új törvény rendelkezései értelmében f. év május hó 6-án lejárnak és amelyek városon fekszenek. A falusi üzletekre nézve ezen átmeneti időt a törvény rövidebb időben: *6 hónapban* állapítja meg. *Azon szerződésekre nézve tehát, melyek felek egyező akaratából, a szerződési határidő lejártá következtében szünnnek meg, a törvény átmeneti időt nem állapít meg.*

A kereskedelmi üzletek tulajdonosai, jelen esetben szövetkezeteink, csak az esetben indíthatnák meg 6 hónap alatt

az előző cikkünkben jelzett eljárást, a szerződés meghosszabbítása iránt, ha úgy vélik, hogy az új törvény rendelkezései értelmében a *bérlet meghosszabbítás reájuk nézve kiterjed*. Azok a szövetkezetek tehát, amelyek nem esnek az *alábbi kategóriába*, a szerződésnek az átmeneti idő letelte utáni meghosszabbítását *keresettel sem igényelhetik*.

A törvény a bérlet meghosszabbítás következményét kizárólag olyan üzlet-helyiségekre terjeszti ki, melyek tárgya *egyetlen helyiség*, mely kereskedelmi üzlet és *egyszermind lakás céljára* is szolgál. Az ilyen üzletek bérlői indíthatnak kétség esetén bérlet meghosszabbítás iránti eljárást. Más üzlet, tehát a tisztán kereskedésre használt üzletek bérlői még az esetben sem tarthatnak igényt szerződésük törvény szerinti meghosszabbítására, ha a kereskedéssel együtt, ugyanegy épületben a kereskedő lakása is bérlet tárgyát képezi. Az ilyen üzletek bérlője a 6 hónap, illetve 1 év elteltével — ha felek meg nem egyeznek — a további bérletre nézve kiesnek a kivételes rendelkezések hatálya alól. Az ilyen üzlet-helyiség bérlő által az átmeneti idő letelte után kiüritendő.

Tulajdonos azon joga, hogy a bért — a törvényben írt esetekben — a le nem járt szerződésekre nézve is emelhesse, záros határidőn belül gyakorolható. Ha ezen jogával a meghatározott időn belül nem él, úgy 1927. év május hó 6-ig béremelést nem kívánhat. A törvényben kikötött határidő április 27-én jár le. A béremelés iránti kérvény előterjesztése a szorosán előírt alakisághoz van kötve.

Azért, ha valamely szövetkezetünk ellen le nem járt szerződés alapján béremelési jogot jeleut be, vagy érvényesít a háztulajdonos, arról azonnal tegyen jelentést központunknak. Addig is, amíg a tájékoztató választ ügyészi osztályunk megadná, a döntő bizottság elé kitűzendő tárgyaláson, mely a törvény szerint rövid hatánapra, legfeljebb 15 napra tűzendő ki, okvetlen gondoskodják a szövetkezet a tárgyaláson való képviseltetéséről, lehetőleg ügyvéd útján. Megjegyezzük, hogy az eljárás költségeit a bíróság az ellenfél terhére nem itéli meg, mindkét fél maga tartozik viselni a költségeket. A tárgyaláson bizonyítékokul csak iratok, írásbeli okiratok használhatók fel és ezért a szövetkezet védekezésének előterjesztéséhez ilyenekről kell gondoskodni. Ugyanez kötelező a tulajdonosra nézve is. Tanu bizonyításnak nincsen helye.

Központi Üzletrészek

1923. évi osztalékának elszámolása

Értesítjük szövetkezeteinket, hogy folyó évi március 25-én tartott közgyűlésünk az 1923. évre fizetendő osztalékot 1 drb központi alapítványi üzlet rész után 250 leuban, 1 drb központi rendes üzlet rész után pedig 25 leuban állapította meg.

Az adótörvények vonatkozó rendelkezése értelmében az osztalék után 15% adó terheli az üzletrésztulajdonost, amely adót közvetlenül központunknak kell érdekelte üzlet rész tulajdonos helyett az állami adóhivatal pénztárába beszedtetni.

A 15%-os osztalékadó levonásával folyósítjuk tehát ez évben is az osztalékot.

Felkérjük ennél fogva a szövetkezetek vezetőseit, hogy az üzletrészekhez mellékelt szelvényivekről az 1923. évre szóló 3. számú szelvényeket levágni, s betérjeszteni sziveskedjenek, miután az osztalékot csak a vonatkozó szelvények bemutatása ellenében folyósíthatjuk.

A szelvények beérkezése után azok értékével — külön értesítés szerint — ismerjük el a szövetkezetek folyószámláját.

Egyben kérjük azokat a szövetkezeteket, melyek máig sem küldték be az 1922. évi 2. számú szelvényeket, hogy azokat a kamatvesztés elkerülése céljából sürgősen benyújtani sziveskedjenek.

A központ közleményei.

Eskövő. Örömmel hozzuk szövetkezeteink tudomására, hogy *Lőrinczy Sándor* központi pénztáros folyó hó 12-én tartotta esküvőjét *Nagy Bözsike* Hangya tisztviselőjével.

Halálozás. Súlyos vesztés érte a *nagybarosnyói* Hangya szövetkezetet *Szabo Zsigmond* ügyvezető könyvelő hirtelen elhunytával. Megboldogult a szövetkezeti eszme törhetetlen, derék harcosa volt, ki rövid két évi munkálkodása alatt is fáradhatatlanul dolgozott a szövetkezet fejlesztése érdekében, miáltal sikerült a község lakosságának simpatiaját a szövetkezettel szemben legnagyobb mértékben megnyernie. Szövetkezeti mozgalmunk ezen kiváló harcosának kidöltét valamennyien mélyen fáljaljuk.

Tőkegyűjtés Olthévizen. Március 23-án tartotta az olthévi fogyasztási szövetkezet évi rendes közgyűlését, melyen a szövetkezetekkel szemben megnyilvánult általános meglegedés és ragaszkodó bizalom folytán a tagok szövetkezetük érdekében jó szándékukat azzal is behozták, hogy a közgyűlés alkalmával 70 új üzletrészt jegyeztek. A tőkegyűjtési mozgalom élén *Biró György* ref. lelkész, igazgató elnök és *Incze Zsigmond* jegyző állanak, kiknek lelkes közreműködésétől a mozgalom további szép eredménye várható.

Szövetkezeti adományok. Készséggel nyugtázzuk a szövetkezeteink részéről ujabban megnyilvánult kulturális áldozatkésztséget, miszerint a *lipoveni* szövetkezet közgyűlése alkalmával 2255 leut szavazott meg a községi görög kath. egyház harangalap javára; az *anti* szövetkezet 100 leut adományozott a helybeli református egyház fenntartási

alap javára és végül a *bihardiőszegi* szövetkezet 800 leut adott a református, római kath. és görög keleti egyházak templomjavítási céljára lélekszám arányában.

Ünnepi bevételeinket fordítsuk a központi tartozás törlesztésére!

A „Hangya-kaszák“ iránt gazdaneépünk már évek óta a legnagyobb bizalommal viseltetik, mert meggyőződhetett arról, hogy a Hangya márka a legjobb minőséget és a legmegbízhatóbb árut jelent. Kaszáinknak ezen jó hírnevét mindenkor megőrizni kívánjuk s e célból a jelen évben megrendelt Hangya-kaszákat különös gonddal készítettük külön prémiumot fizetve, hogy kaszáink acéloságát fokozhassuk.

Ily módon garantált, kiváló minőségű Hangya-kaszákat hozhatunk ez évben is forgalomba, melyek feltétlenül gazdaneépünk legnagyobb elismerését fogják kivívni.

A Hangya védjegyű prima garantált kaszáink mellett bevezetni kívánunk még egy más fajta, *de szintén prima minőségű kaszát — sárgára fényezett Órangyal jegyű kaszákat — melyeket 20—25%-al alacsonyabb árban hozhatunk forgalomba, mint a Hangya kaszákat.*

Központunk ezáltal módot kíván nyújtani a szövetkezeteknek, hogy kaszáiban is minden igényt ki tudjanak elégíteni s amennyiben egyes vásárlók csak olcsóbb kaszát tudnának beszerezni, úgy ezen vásárlókat is a szövetkezetek igen jó minőségű kaszával láthassák el.

Felkérjük ezért a szövetkezetek ügyvezetőit, hogy kaszáink kiváló minőségéről előre is tájékeztassák a gazdákat és a mutatózó szükségletnek megfelelő mennyiségű kaszát már most rendeljék meg az illetékes raktártól, hogy a megrendeléseket beérkezésük sorrendje szerint mielőbb elintézhessük.

A fejlődés útja

a szövetkezet állandó tőkegyűjtő bizottsága.

A bizottság 5—6 lelkes tagból áll. Feladata a tagok vagyoni helyzetét állandóan szemmel tartani, állat-, termény, ipari cikkek eladásakor vásárok után, őket 2—3-an egyenként felkeresni, tőlük 10—15 százalékos tagkölsönt kérni a szövetkezet számára. Örökösödések, házasságok, születések alkalmával új üzletrészeket jegyeztetni velük, megértetni a taggal, hogy évi áru-szükséglete beszerzéséhez legalább 4—5 száz leit kellene ujonnan jegyeznie, hogy a szövetkezet kis anyagi eredménye szűkmarkuságuk miatt nem lehet nagyobb.

Az állandó tőkegyűjtő bizottság állandó érintkezése a tagokkal a szövetkezeti szellem nevelését, erősödését és a szövetkezeti működés fokozatos könnyebbülését idézi elő, lassanként lehetővé teszi

a kielégítő áruellátást és lelkes munkatársakat nevel a vezetőségnek.

A szövetkezeti szerveket egészítsék ki sürgősen a bizottság felállításával. A bizottság egyik tagja, esetleg elnöke, a szövetkezet ügyvezető igazgatója, ki a bizottság tagjait teendőikre jól kioktatja, munkásságukat irányítja.

A bizottság felállítását és foglalkoztatását a legjobb szövetkezet se mulasztja el, mert a folytonosan súlyosbodó pénzügyi viszonyokkal szemben, ez az előrelátó védekezés egyedül érdemleges módja.

Ügyvezetés.

A Folyószámla könyv pontos vezetésére felhívni kívánjuk a szövetkezeti vezetőségek figyelmét, miután ellenőreinktől olyan jelentést kaptunk, miszerint több szövetkezetünknel elhanyagolják a folyószámla könyv vezetését. A folyószámla könyv a szövetkezeti könyvvezetésnél egyik legfontosabb könyv, amibe felvezetést nyernek a szövetkezettel összekötetésben álló üzletfelek minden követelése és tartozásai. Csak a folyószámla könyv pontos vezetéséből szerezhet a vezetőség tájékozást a szövetkezet vagyoni helyzetéről, minél fogva a helyes és lelkiismeretes ügyvezetésnek leglényegesebb feltétele a pontos könyvelés s így a folyószámla könyvbe is a számlák rendszeres bevezetése. E tekintetben könyvelők pontos munkára hivatandók fel.

Leltározás megejtésére több szövetkezetünk vezetőségét kértük fel ez évben, de csak kevéstől kaptunk választ a leltározás eredményére vonatkozólag. Miután igen fontos, a szövetkezet anyagi érdekébe álló indokok alapján javasoltuk az illető szövetkezetek vezetőségének a leltár felvételt, ragaszkodnunk kell tanácsunk betartásához, s így felkérjük fenti szövetkezeteink ügyvezetőit, hogy a megejtett leltározás eredményéről sürgősen tájékoztassák központunkat, amennyiben pedig nem leltároztak volna, úgy tudassák, hogy mi akadályozta meg abban.

Az igazgatósági tagok kisorsolása az évi közgyűlések alkalmával már legtöbb szövetkezetünknel szükségtelen és nem alapszabályszerű, miután a Hangya szövetkezetek alapszabálya kifejezetten csak a szövetkezet fennállásának két első évére írja elő az első ízben megválasztott igazgatóság bizonyos számú tagjának sorsolás útján való kilépését. A további években az igazgatóság választása csak akkor esedékes, ha valamelyik igazgatósági tagnak három évre szóló mandátuma lejárt, vagy ha valamelyik igazgatósági tag lemondott, de sorsolás útján való kiválasztás semmiképp nem eszközölhető. Miután a folyó évben is több szövetkezetünk közgyűlése indokolatlanul alkalmazta a kisorsolást, kérjük, hogy ezen felvilágosításunkat figyelembe venni sziveskedjenek a szö-

vetkezetek az igazgatóság választásánál.

A közgyűlési és az igazgatósági valamint felügyelő bizottsági gyűlések jegyzőkönyvei a gyűlések után sürgősen a központhoz betérjesztendők, hogy a hozott határozatokhoz a központ jóváhagyását megadhassa. Az igazgatósági gyűlések határozatai csak úgy bírnak jogérvénnyel, ha azok jegyzőkönyvbe foglaltnak és a jegyzőkönyvet a jelenlevő igazgatósági tagok mind alá is írják, mert aláírásukkal hitelesítik a hozott határozatokat. Az alapszabály módosítást magába foglaló közgyűlési jegyzőkönyvet jóváhagyási záradékolás vegett első sorban a Hangya központhoz kell beküldeni és csak annak visszaérkezése után terjeszthetők be a közgyűlési iratok a törvényesekhez.

A törvényszékhez a tagváltozásról szóló negyedévi bejelentés sürgősen megteendő.

A központhoz irandó leveleken a magyar szövegű cégbélyegző is használandó, vagy a közseg magyar neve felirandó.

HIRDETÉSEK.

Pankotal fogyasztási és értékesítő szöv. 1924. évi április hó 27-én délután 3 órakor a r. k. iskolában 1923. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. év május hó 4-én fog megtartani, mely tekintet nélkül a tagok számára határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadosok megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemtől való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelőbizottság választása. 7. Az alapszabályok 21. paragrafus módosítása. 8. Netaláni indítványok. 1923. év december hó 31-én a tagok száma 682, üzletrészeinek száma pedig 5971 volt, az év folyamán belépett 10 tag 318 üzletrészzel, kilépett 9 tag 51 üzletrészzel. A felügyelőbizottság által megvizsgált évi mérleg a bolti helyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Pankota, 1924. évi április 12. Az igazgatóság.

Értkeserű fogyasztási és érték. szövetkezett 1924. évi április hó 27-én délután 3 órakor a ref. iskolában 1923. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. év május hó 4-én fog megtartani, mely tekintet nélkül a tagok számára határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadosok megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemtől való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő bizottság választása. 7. Az alapszabályok 21. §-ának módosítása. 8. Netaláni indítványok. 1923. év december 31-én a tagok száma 422, üzletrészeinek száma pedig 627 volt. A felügyelőbizottság által megvizsgált évi mérleg a bolti helyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. — Kelt Érkeserű, 1923. dec. 31. Igazgatóság.

Kisbecskerekeli fogy. és értékesítő szöv. 1924. évi május hó 4-én d. u. 3 órakor a szövetkezet házában rendkívüli

közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 25. §-a értelmében meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. év május hó 11-én fog megtartani, mely tekintet nélkül a tagok számára határozatképes lesz. Napirend: 1. A felszámolás tárgyalása. 2. Netaláni indítványok. Kelt Kisbecskerek, 1924. ápr. 12. Az igazgatóság.

Magyarköbölői fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1924. április 27-én d. u. 3 órakor a szövetkezet helyiségében rendkívüli közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 25. §-a értelmében meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. évi május hó 4-én fog megtartani, mely tekintet nélkül a tagok számára határozatképes lesz. Napirend: 1. Az igazgatóság választása. 2. Felügyelő bizottság választása. 3. Netaláni indítványok. Kelt Magyarköböl, 1924. ápr. 12. Az igazgatóság.

Jobbágyfalvai „Hangya” fogy. és értékesítő szövetkezet 1924. évi április hó 29-én délután 3 órakor a r. k. iskolában 1923. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. év május hó 6-án fog megtartani, mely tekintet nélkül a tagok számára határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadosok megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemtől való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelőbizottság választása. 7. A felszámolás tárgyalása. 8. Az alapszabályok 21. paragrafusának módosítása. 9. Netaláni indítványok. 1923. év december 31-én a tagok száma 66, üzletrészeinek száma pedig 168 volt. A felügyelőbizottság által megvizsgált évi mérleg a bolti helyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Jobbágyfalva, 1924. április 12. Az igazgatóság.

Bözödi „Hangya” fogyasztási és érték. szövetkezet 1924. évi április hó 27-én d. u. 3 órakor a község házában 1923. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. év május hó 4-ikén fog megtartani, mely tekintet nélkül a tagok számára határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadosok megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemtől való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelőbizottság választása. 7. Az alapszabályok 21. §-ának módosítása. 8. Netaláni indítványok. 1923. év december 31-én a tagok száma 230, üzletrészeinek száma pedig 1718 volt. Az év folyamán kilépett 4 tag 14 üzletrészzel. A felügyelőbizottság által megvizsgált évi mérleg a bolti helyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Bözöd, 1924. április 12. Az igazgatóság.

Terjesszük az „Erdélyi Gazdát”
a gazdák körében!

A „Hangya” című melléklet szerkesztő:
DR. SZENT-IVÁNYI ÁRPÁD.

A melléklet tulajdonosa:

A „HANGYA” SZÖV. KÖZPONTJA, NAGYENYED
KIJÓ:

TÖRÖK BÁLINT
az E. O. P. HÍRÁR.